

SVENSKA

LÄKARMISSIONENS MEDLEMS-
OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 5 OKTOBER 2017 ÄRGÅNG 93

JOURNALEN

Världsmusikern
Eric Bibb mötte ett
kärleksfullt Sverige.

20

år med Världens Barn!
Tv satsar stort!

DR KONGO:

Nomaderna
som lär sig
bli bönder

ELDSJÄLAR:

Målande
barnmorskor
ställer ut

PATRIK SJÖBERG:

"Vi var många
pojkar som
blev lurade"

Sprider glädje

Alla har rätt till ett hem

För oss är det självklart att varje människa har rätt till ett tryggt hem – oavsett var du råkar födas eller bo. Vi är därför stolta över vårt långsiktiga samarbete där vi gemensamt kämpar för gatubarnen i Kampala, Uganda.

För varje såld bostad skänker Mäklarringen pengar till Läkarmissionens arbete på plats. Tillsammans fortsätter vi ge fler utsatta barn ett hem och en ny livschans.

Läs mer på maklarringen.se/litebattere

Foto: Hans-Jørgen Ramstedt

Läkarmissionen

VI HJÄLPER OMRÅDEN, FÖRETAG OCH MÄNNISKOR ATT VÄXA

När nya företag kan etablera sig och erbjuda arbetstillfällen skapar det liv och rörelse på platser som tidigare har varit öde, och gör skillnad i människors vardag. Det tycker vi är bra! Vi är ett fastighetsbolag som utvecklar kontors- och industrilokaler i expansiva områden i Stockholmsregionen. Du läser mer om oss på stendorren.se

STENDORREN

Lokaler som gör skillnad.

HEJ!

VÄLKOMMEN TILL SVENSKA JOURNALEN NR 5, 2017

Får man säga pygmé?

Nu och då blossar det upp debatter om ord. Ofta är det ord som använts sen vi var barn, men som nu visar sig vara nedlåtande mot en viss grupp människor. Men många som använder ordet, har aldrig ens för en mikrosekund menat att vara nedlåtande! Då är det lätt att känna sig påhoppad och vilja försvara sig. Och det blir en debatt av något som egentligen är rätt enkelt: Att om det finns ett ord som sårar människor som går att byta ut mot ett annat, så gör man det.

”Nu står pygméer kvar som ord, men jag tror inte vi är helt färdiga med frågan.”

och frågade olika kloka personer där de flesta helst inte använder pygmé alls. Nu står pygméer kvar som ord, men jag tror inte vi är helt färdiga med frågan.

Mbuti-folket i DR Kongo är extremt utsatta och lever under dåliga sociala förhållanden. Traditionellt sett vägrar andra folkgrupper att äta tillsammans med mbuti eller ens behandlas på samma sjukhus. Detta håller på att förändras och man börjar se att mbuti också är människor. Och det är väl just det som allt handlar om, även debatterna om ord. Att inget ska stå i vägen för det faktum att vi alla – trots tydliga olikheter – faktiskt har samma människovärde.

Men hur är det med ordet pygmé? Vi har pratat om det på jobbet inför detta nummer av SVJ där vi har en artikel från mbuti-folket som brukar kallas för pygméer och en kollega ringde runt

EVA NORDENSTAM VON DELWIG,
INFORMATIONANSVARIG PÅ LÄKARMISSIONEN

FOTO: TORLEIF SVENSSON

Eric Bibb flyttade för att slippa rasism. Sid 14

FOTO: HANS-JØRGEN RAMSTEDT

04 Översvämning. Byar och hus raseras av vattenmassorna i Bangladesh.

06 Världens Barn 20 år. Kampanjledaren Evy Jonsson om årets insamling.

07 Läkarmissionens Johan Lilja om varför katastrofer värderas olika.

Civilisationen har nått Mbuti-folket. Sid 8

FOTO: HÅKAN FLÅNK

22 Hjärta för barnen. Med sin musik vill Perla Bjurenstedt inge mod.

25 Målar för livet. Barnmorskorna som ger mödrar hjälp genom sin konst.

26 Sexuella övergrepp. Hilda O'Callaghan delar med sig av sin kunskap.

Viktigt arbete för en trygg framtid. Sid 18

28 Idrottaren Patrik Sjöberg om sexuella övergrepp inom idrotten.

Läkarmissionen

MÅLET FÖR LÄKARMISSIONEN ÄR att stödja utsatta människors egen kraft och vilja att förändra sin framtid. Tack vare Läkarmissionens alla gåvogivare kan vi varje år genomföra internationella hjälpinsatser för närmare hundra miljoner kronor i fyra världsdelar, med tyngdpunkt på Afrika. För en hållbar och rättvis förändring kopplar vi ihop våra olika insatsområden till en kedja av insatser, Läkarmissionens utvecklingskedja.

Berthil Åkerlund har träffat artisten Eric Bibb.

Foto: Torleif Svensson.

25

år fyller Läkarmissionens partnerorganisation Give a Child a Family i Sydafrika i år! Ända sedan 1999 har Läkarmissionens givare bidragit till organisationens fina arbete för övergivna och föräldralösa barn.

19

år fyller Aktion Julklappen där barn i Sverige ger julklappar till jämnåriga i östra Europa.

FOTO: NATANAEL JOHANSSON

20

Så många skolkonserter kan musikern Perla hålla en intensiv vecka. Det blir många barn som genom sångerna lär sig om hur man är en bra kompis och om utsatta barns situation i Sverige och världen.

FOTO: ADRA

Raserade byar efter regnet

Stort behov av hjälp efter översvämningarna i Bangladesh.

Läkarmissionens stöder ett arbete i översvämningsdrabbade Bangladesh där utsatta barn i slummen får skolgång. Lucille Sircar, biståndshandläggare hos ADRA, som Läkarmissionen samarbetar med i landet berättar om arbetet.

Vilka utmaningar står ni inför nu?
– Förutom regnet med översvämningar och cyklo- ner så är det hur de utsatta

barnen ska få en framtid. Att jobba med barn är att investera långsiktigt. Även om skolan är gratis så krävs det att du har kläder, en skolväska och ditt lilla matpaket. Många klarar inte det, så med små medel kan vi göra stor skillnad.

Vad är det som driver dig och gör att du vill arbeta i Bangladesh?
– Det är människorna! Det finns en värme och en

FOTO: ADRA

Lucille Sircar.

gästfrihet i landet. Man hälsar varandra med ett leende och är vänlig mot främlingar. Om du skulle komma dit som engelsktalande skulle de försöka prata med dig, med de få engelska ord de kan och alltid vara beredda att visa vägen.

Katastrofinsats i Bangladesh

Läkarmissionen genomför nu en katastrofinsats i Bangladesh. Alltför mycket regn ledde till en stor översvämning som spolade bort hus och ägodelar för tiotusentals familjer och omkring 7,5 miljoner fick fly sina hem. Det kom ett nödrop från Lucille och ADRA

om vi kunde hjälpa till. Vi har lovat att bistå 5 400 familjer med matpaket. För drygt 200 kronor kan du ge mat till en familj i en månad. Matpaketen innehåller ris, matojja, linser och mjöl. Swisha till 90 00 217 eller betala till pg 90 00 21-7 och skriv Bangladesh.

FOTO: ADRA

Läkarmissionens hjälpinsatser i Bangladesh.

Mamma med hjärta för utsatta

Vi fick ett mejl från Anna-Karin Hansson som berättade om hennes mamma som gick bort. En av alla de fantastiska människor med hjärta för utsatta människor.

”Hej! Ville bara skriva en rad om vår älskade mamma som skulle

fyllt 95 år i lördags. Mamma har under minst 30 år varit trogen månadsgivare till Läkarmissionen. Även om utgifterna i bland var större än pensionen så fanns aldrig tanken att avstå från gåvan till Läkarmissionen. Det är ’välsignade pengar’ sa hon.

Nu när hon gick bort efter ett långt och rikt liv tror vi att hennes vilja var att fortsätta stödja Läkarmissionen. Istället för blommor till begravningen valde därför många, minst 20, att istället skänka pengar till Läkarmissionen.”

FOTO: LAKARMISSIONEN

Nu kan Wendy läsa skyltar och åka buss

En alfabetiseringskurs i Guatemala ger kvinnor frihet.

Wendy Itze har deltagit i en alfabetiseringskurs för kvinnor i byn Tierra Colorada i Momostenango i Guatemala.

I den här byn har det aldrig funnits någon skola. Kvin-

norna får förutom att lära sig att läsa och skriva även en grundläggande utbildning i sina medborgerliga rättigheter. ”Jag har lärt mig att läsa och skriva. Jag kan läsa skyltar nu och jag kan ta bus-

sen och klarar av att byta buss och åka vidare. Det har gett mig en större frihet. Min dröm är att bli advokat och vara en förebild för min by.”

Projektet genomförs tillsammans med Läkarmissionens partnerorganisation Alfaguat.

Lång svensk mötte ett kortväxt Mbuti-folk

Läkarmissionens handläggare för projektet för Mbuti-folket i DR Kongo är Claes Johan Alexandersson. Han är en ovanligt lång svensk och Mbuti-folket är ovanligt korta.

Talades det mycket om längd när du besökte Mbuti-folket?

– Faktiskt inte. Inte en enda gång var det någon som frågade hur lång jag är. Jag upplever att längd

inte är någon stor fråga i de afrikanska länder som jag har besökt, inte heller i Beni, Kongo. Det var ingen som kom fram och tittade upp på mig och skrattade som kan ske i Sverige. De åren jag bodde i Kongo var de lugnaste när det gällde kommentarer om min längd. Folk pratar mer om min längd på kontoret i Vällingby.

Hur viktigt är det med

”Det var ingen som kom fram och tittade upp på mig och skrattade som kan ske i Sverige.”

längden på en människa?

– Längd handlar inte bara om gener. Det är ju generationers samlade välstånd som gör att män-

Claes Johan Alexandersson, handläggare på Läkarmissionen.

FOTO: HANNA ROSELL

niskor blir längre. Här kan det vara status att vara lång, på andra ställen kan det vara status att vara fet. Jag har kollegor som återkommit till samma ställe och där det glatt konstaterats att de gått upp i vikt. Så längd och status är inte alltid kopplat till varandra.

”Vi mår bra!”

Det lugnande beskedet fick vi från våra samarbetspartner och utbildningsprojekt i Mexiko och Guatemala.

De arbetar i områden som drabbades av den kraftiga jordbävningen i början av september. Samma sak hälsade våra kollegor i Miami, där vi har Läkarmissionens kontor för Latinamerika. De hann sätta sig i säkerhet för orkanvindarna över Florida. Även kontoret klarade sig bra, även om elen slogs ut och de fick hålla stängt ett tag.

Edith Bards snälla kakor

En lördagmorgon i början på hösten bjöd Edith Bard, 6 år, in till café. Det var framför allt grannarna i huset i Stockholm som bjöds in till den gemensamma lokalen i källaren.

PÅ EDITHS CAFÉ fick de köpa kaffe och fikabröd och hela cafét var till förmån för Panzsjukhuset i DR Kongo. Det var mycket fix med inbjudningar, göra lokalen fin och skriva vad allt skulle kosta på en tavla.

Gästerna fick dock själva räkna ihop vad de skulle betala.

– Man måste hjälpa dem som inte har så mycket och det var roligare att samla in till Panzsjukhuset än att bara ha café, förklarar Edith.

Edith Bard, 6 år.

I år fyller Världens Barn 20 år.

Hur går det för Världens Barn i år, Evy?

Tre frågor till Evy Jonsson som är kampanjledare.

Nu är det dags för Världens Barn, den stora insamlingskampanjen för att hjälpa utsatta barn i världen. Läkarmissionen är en av 14 organisationer som är med, tillsammans med Radiohjälpen och tusentals frivilliga. Under hösten samlas det in intensivt i hela landet och kulmen för kampanjen är i början av oktober.

Vad är det som gör kampanjen så bra?
– Det är det stora engagemang den här kampanjen väcker, säger Evy Jonsson som är kampanjledare. Uppmaningen är glasklar: Hjälp till världens mest utsatta barn! Det förstår alla. Men det räcker inte att bara förstå. Det är alla doers som präglar den här kampanjen. Människor som ger av sin tid och sina resurser år ut och år in.

extra draghjälp för oss. I år har vi också fått swish att fungera när man startar en egen insamling. Det underlättar oerhört för dem som vill knyta sin insamling till ett evenemang, ett företag eller kanske en bemerkelsesdag.

Vad vill du säga till alla som har bidragit?

– Ett stort tack, så klart! Det är människorna – de frivilliga engagerade – som gör skillnad. De som tar av sin egen tid och står med bössa eller anordnar en konsert eller ett lotteri. Och de som ger av sina egna pengar – stora som små. Alla dessa tillsammans gör det möjligt för oss att nå fram till de mest utsatta barnen i världen.

Evy Jonsson.

Är det något som har gjorts annorlunda i år?

– SVT satsar extra starkt i år för att Världens Barn 20-årsjubilerar, vilket är en

Har samlat in pengar i 20 år

Riksinmningen Världens Barn genomförs av Radiohjälpen i samarbete med 14 humanitära organisationer. Sedan starten

1997 har det samlats in över 1,4 miljarder kronor för att förändra barns livsvillkor i världen. Många program i Sveriges Television

och Sveriges Radio uppmärksammar kampanjen. Läs mer: varldensbarn.se

FOTO: BENGT BROLIN/LÄKARMISSIONEN

”Getterna är vår enda inkomst”

Laxmi förlorade sin man – nu måste hon försörja familjen.

I Nepal stöder Läkarmissionen ett sjukhus som bland annat behandlar och rehabiliterar människor som drabbats av lepra. Dambar var en av patienterna och han skulle få getter för sin och familjens försörjning.

– NÄR DAMBAR kom hem från sjukhuset gick han ner till floden för att fiska men kom inte tillbaka. Han sveptes med av den kraftiga strömmen. Vi hittade honom drunknad två dagar senare, berättar änkan Laxmi.

Hon stod då ensam med tre barn och två åldrande svärföräldrar. Hela byn hade dessutom förstörts av en översvämning 2014.

– Då förlorade vi vårt hus och nu har vi byggt ett annat, lite enklare. Brunnen i byn förstördes också så vi fick gå längre för att hämta vatten.

Läkarmissionens samarbetspartner INF beslöt att ge

de getter som Dambar skulle ha fått till familjen. I början av ”getprojektet” hade projektet köpt getter som skänkts till aktuell patient men man hade märkt att patienten då inte hade känt riktigt ägandeskap av getterna och därför lät man nu patienten själv utse getter. INF var med vid köpet och betalade.

– Min svärfar och Dambar hade valt ut fem getter, men de var inte köpta, berättar Laxmi.

AV DE FEM getterna var nu tre dräktiga och skulle föda om cirka två månader. De planerade att behålla kilingarna men eventuellt sälja någon efter 5–6 månader. Laxmi hade också fått tre getter av sina föräldrar så totalt hade hon nu åtta getter.

– Getterna är vår enda möjlighet till inkomst. Vi har inget annat, säger Laxmi.

Är katastrofer värre i länder vi står nära?

Stormen drar in, vattenmassorna förstör allt i sin väg. Plötsligt så står du där tomhänt. Hopplösheten kan läsas ur varje rynka i ditt ansikte. Det som du under en livstid har försökt skrapa ihop är nu bortblåst.

Jag skulle aldrig våga mig på att gradera mänskligt lidande, värdera de olika tragedierna, men tror ändå att hjälplösheten och maktlösheten är det som är det allra värsta. Jag har själv befunnit mig i situationer där känslan av panik stiger i bröstet och det känns som om syret håller på att ta slut.

Min reflektion kring människors utsatthet är att en naturkatastrof i ett västland som USA kan bevakas dag efter dag, medan en motsvarande och mycket mer omfattande katastrof i ett fattigt land som Bangladesh knappt nämns alls i svenska medier.

En bild på en utblottad person i Bangladesh jämfört med en likaledes drabbad person i USA, tycks engagera människor olika. Är det mänskliga värdet mindre i Bangladesh än i USA? Nej så är det självklart inte.

Det som dock kan vara intressant att reflektera över är om det är närhetsprincipen som gäller, och vilken närhet vi talar om. Det är naturligtvis så att när svenskar drabbas är den massmediala bevakningen från Sverige som allra störst. Om det är en Estonia-katastrof eller svenskar som drabbas av en tsunami,

”Är det mänskliga värdet mindre i Bangladesh än i USA?”

då kan vi nästan inte få tillräckligt med nyheter. Om vi känner någon på plats, då stannar allt av och vi ägnar timmar till att följa nyheter via mobiler, tv och andra mediekkanaler.

Ditt engagemang är alltså ofta ett mått på din närhet till den som drabbas. Händelser som är stora och omfattande i delar där vi kanske kan känna någon har en större chans att fånga vårt intresse än om motsvarande saker händer på andra platser i världen.

Det vore naturligtvis skönt om det vore hela förklaringen till skillnaderna i rapportering. Tyvärr tror jag att det också är en indikator på att världens länder inte är lika resursstarka. Det finns inte samma resurser att bevaka de drabbade i Bangladesh, som det finns för att i detalj följa utvecklingen minut för minut i en orkan som drabbar USA. För Läkarmissionen är ansvaret än större att lyfta den glömda utsattheten där inga medier rapporterar, och att försöka rikta uppmärksamheten till dem som inte får något stöd. Tack för det förtroende och stöd du ger oss för de mest utsatta.

JOHAN LILJA
DIREKTOR PÅ LÄKARMISSIONEN

DR KONGO:
STÖD TILL URFOLK

JAKTEN ÄR ÖVER

Från att ha jagat apor och antiloper, ska Kambau Mambude vänja sig vid ett liv som bofast och odla sin egen mat. Det har varit en stor omställning. – I bästa fall fångar jag en orm eller råttor, säger han.

TEXT: CONNY SJÖBERG / FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

DR KONGO: STÖD TILL URFOLK

L

äkarmissionens insats i nordöstra DR Kongo började år 2005 med utdelning av mat och kläder till hundratals pygméfamiljer ur mbutifolket. De hade fördrivits från sina traditionella boplatser långt inne i djungeln.

Men ganska snart utvecklades denna nödhjälp till ett unikt försök att förmedla hjälp till självhjälp till ett urfolk som var vana att leva som nomadiska jägare och samlare, men som nu hade blivit tvungna att försöka bli bofasta och odla sin egen mat.

– Det var inte lätt. Det tog fyra år innan vi började se någon verklig förändring, erkänner projektets eldsjäl, Nehemie Ndambara. Men nu har det vänt med besked!

Trots att man tvingas arbeta i ett område som sedan mer än tjugo år plågas av återkommande strider mellan olika beväpnade grupper, har pygméernas situation ljusnat betydligt.

KAMBAU MAMBUDE har bott i pygmébyn Mapiki, tillsammans med ett trettiotal andra familjer, i sex år. Deras bosättning ligger i ett skogsbyrå, en bit bort från närmaste by. Inne i skogen har de röjt ett ganska stort område, där de främst har planterat majs och maniok, vilket är den traditionella huvudfödan för alla i den här delen av Afrika.

– Det är länge sedan jag jagade. Ibland blir det en orm eller en råtta, men även det är sällsynt. Och vi har redan åtit upp de flesta som finns här, suckar Kambau Mambude.

Pygméerna, eller mbuti som de egentligen heter, betraktas som urfolk. Sedan urminnes tider har de levt som nomadiska jägare och samlare, som regelbundet har flyttat sina små lövkojor

till nya platser. Mindre djur, vildhonung och ätliga bär och rötter har varit deras traditionella föda.

Nehemie kom till Nord-Kivu i nordöstra DR Kongo år 2003 för att leda en hjälpinsats för flyktingar som sökt sig hit undan strider norröver. En dag när han var på väg hem på sin motorcykel möter han en mbutikvinna som bär på ett dött barn. Kvinnan berättar att hon hade varit till ett sjukhus med barnet, men eftersom hon inte kunde betala, blev hon hemskickad. När barnet blev sämre började hon gå tillbaka, men längs vägen hade barnet dött.

– Hennes öde skakade mig på djupet.

Nehemie Ndambara, som leder Läkarmissionens projekt för mbuti-folket sedan starten för tolv år sedan.

Ett par dagar senare deltog jag i ett möte med andra organisationer som arbetade bland flyktingarna och ställde

”Vi odlar till och med kakao, som vi säljer till uppköpare och tjänar bra pengar på det.”

Systrarna Zawadi, 17, och Dorica, 15 år, på väg till grönsakslandet.

frågan. ”Varför är det ingen som hjälper pygméerna? De har det ju värst.”

– Svaret han fick var: Det är inte vår uppgift.

En vecka senare kom en grupp mbutier med ett brev där de värdjade om hjälp. Nehemie skickade en kopia på brevet till ledningen för den inhemska kyrka, CEPAC, som hade placerat honom i Nord-Kivu. De bad då Läkarmissionen om hjälp att starta en speciell insats riktad till detta urfolk.

– Två månader senare drog vi igång. Det kändes fantastiskt, minns Nehemie.

De första åren gick det lite trögt. Visserligen blev pygméerna väldigt

tacksamma för ett par hjälpsändningar med kläder från Sverige, eftersom de inte längre kunde gå nakna, som de hade gjort inne i djungeln.

Men det var svårt för dem att ställa om till ett liv där de förväntades odla sin egen mat. En del gick fortfarande ut på böndernas åkrar och tog vad de behövde, vilket givetvis ledde till konflikter.

ALLA PYGMÉFAMILJER bodde till en början i sina traditionella små lövkojor. Men den bostad som hade varit praktisk när man hela tiden flyttade kändes nu allt mindre attraktiv.

– Vi såg ju att bantubyarnas lerhyd-

dor var mycket bättre, i synnerhet när det regnade och blåste. Så vi började bygga egna lerhyddor, berättar ledaren Mubua Musuka i byn Lukayo.

– Och även om en och annan tyckte det var kallt, när alla i familjen inte längre låg tätt intill varandra på natten, ville ingen flytta tillbaka till lövhyddorna.

Projektet som Nehemie hade startat, med stöd från Läkarmissionen, var till en början en ren nödhjälpsinsats. Men snart hade man en dialog igång om hur de skulle kunna klara sig själva.

– Några byar var ivriga att komma igång och odla så vi fick hjälp av ett par

"Pygméernas hälsa har blivit mycket bättre på senare år, men i vissa byar är det fortfarande stora problem med inälvsmask hos barnen, på grund av orent vatten. Men inte här", konstaterar projektets sjuksköterska, Bakema Sifa Deodatte.

agronomer. De tog med sig lämpliga frön och plantor och förklarade hur de skulle skötas, säger Nehemie.

Dessa pilotbyar stod sedan som exempel för andra.

BOSÄTTNINGEN PELUPELU är ett av många positiva exempel på hur väl många av mbutierna har lyckats anpassa sig till sin nya situation.

– Vi lever på ungefär samma sätt som i alla andra byar här. Vi odlar till och med kakao, som vi säljer till uppköpare och tjänar bra pengar på det, berättar en av männen stolt, när vi möts på torget i byn.

– Jag har lämnat livet i skogen för alltid. Det finns ingen väg tillbaka och livet här är mycket bättre. I skogen var jag sjuk jämt, säger 52-åriga Mukeina Lingoli och slår ut med armarna för att ge eftertryck åt sina ord.

Alla de andra som hör vad hon säger, nickar instämmande. Visst hade livet i djungeln sina glädjeämnen, men totalt sett har man det bättre som bofasta. Ordentliga bostäder, mer mat, skolgång för barnen.

Men hur är det då med diskrimineringen?

– Jo, den finns kvar, medger Nehemie, men det är mycket bättre. Man

"Jag har lämnat livet i skogen för alltid. Livet här är mycket bättre", säger 52-åriga Mukeina Lingoli.

umgås mycket mer och det finns flera exempel på giftermål mellan bantu och pygméer, vilket var otänkbart förut.

– Pygméerna har sin egen kultur och

"Jag har lämnat livet i skogen för alltid. Det finns ingen väg tillbaka och livet här är mycket bättre. I skogen var jag sjuk jämt."

lever mer kollektivt än bantufolket. Men den största skillnaden är ekonomisk. De är fattigare och skäms ofta för att de inte har råd med bra kläder eller att kunna köpa en cykel, menar Nehemie.

Hur kan man förändra det?

– Genom att satsa på utbildning och fortsatt förbättring av deras jordbruk. Föräldragenerationen har aldrig gått i skola och förstår inte alltid vikten av utbildning. Men de yngre som nu har fått en bra utbildning, har lätt att få jobb.

Många vill anställa pygméer, konstaterar Nehemie.

Vi träffar Bibiche Anvarite, som snart tar studenten på gymnasieskolan hon går på. Drömmen är att bli sjuksköterska.

Kan du tänka dig att en dag flytta tillbaka in i djungeln?

– Aldrig, säger hon. Jag vill leva ett modernt liv och drömmer om att jobba på ett sjukhus i en stad.

Vad tycker din familj om det?

– Mina föräldrar har alltid stöttat mig, men flera av våra släktingar har

Soli Zebedena inspekterar en av sina majsplantor.

Bibiche Anvarites dröm är att bli sjuksköterska, till våren tar hon studenten.

synpunkter på att jag vill studera vidare. Just därför är jag så fokuserad på att lyckas. Jag har mina ögon på målet, säger hon på perfekt franska.

INTERVJU:
ERIC BIBB

”I SVERIGE KÄNDE JAG VÄRME”

Han lämnade ett rasistiskt
USA och sökte ny tillvaro i Sverige.
– Jag har ett visst hum om vad dagens flyktingar
går igenom, säger Eric Bibb, en av våra
musikaliska världsstjärnor.

TEXT: BERTHIL ÅKERLUND / FOTO: TORLEIF SVENSSON

INTERVJU: ERIC BIBB

N

är Eric Bibb som tjuugoåring befinner sig på drift i London utan pengar ringer han hem till pappa i New York.

– Jag är barskrapad och vet inte vad jag ska göra. Kan du hjälpa mig?

– Kanske, ring upp om en timme igen.

Åter i luren säger pappan:

– Du ska få anvisningar ... Gör så här.

Eric får veta att han ska gå till ett visst, mycket fint hotell och ett rum med ett visst nummer.

– Och?

– Då kommer dina problem att lösa sig.

När han knackar på öppnas dörren av en mycket känd person.

Eric berättar episoden i föreställningen "Tales from a blues brother", som han turnerar med i Sverige i höst. Det är en fängslande föreställning med ett genomtänkt upplägg. Han spelar låtar – egna och andras – och berättar anekdoter ur sitt liv.

Mannen som tar emot honom på hotellet är skådespelaren Sidney Poitier, som bara något år tidigare gjort succé i rasdramat "Gissa vem som kommer på middag?" tillsammans med Spencer Tracy och Katherine Hepburn.

EN FILM SOM ALDRIG riktigt förlorat sin aktualitet. I centrum står den vite välutbildade och till ytan liberale fadern som blir ordentligt utmanad när hans dotter vill gifta sig med en svart man.

– Jag är ett barn av medborgarrättsrörelsen, säger Eric när vi träffar honom i hans hem utanför Nyköping. Jag växte upp i den.

Skådespelare, aktivister, musiker kom och gick i hemmet. Erics pappa var den kände folk- och spiritualssångaren Leon Bibb och var en av artisterna vid

Martin Luther Kings sida.

När 1960-tal övergick i 70-tal var USA ett land i kaos – präglad av motsättningar och upplopp.

– Jag var djupt besviken på hur allt hade fallit samman och trött på att bli bedömd efter min hudfärg. Nästan varje gång jag stod i ett gathörn och vinkade till mig en taxi vek chauffören undan när han såg att jag var svart.

ERIC BIBB ÅKTE till Paris och tyckte han andades frisk luft.

– Jag säger inte att jag inte såg rasism, men det var ändå annorlunda jämfört med hemma. Jag träffade afrikaner för första gången och jag sov på soffan hos

människor jag lärt känna. Jag spelade i tunnelbanan för att klara uppehållet.

Från Paris bar det sedan av till London.

– Pengarna som pappa förmedlade via Sidney Poitier borde väl ha gått till mat och uppehälle, men faktum är att jag gick raka vägen och köpte en gitarr för dem, säger Eric med ett skratt.

Från London för han vidare till Sverige och här mötte han en annan atmosfär.

– Jag kände värme – påtaglig värme. På den tiden var det inte många på gatan som såg ut som jag. Jag betraktades nog mest som ett exotiskt inslag.

Men några afroamerikaner fanns

"Jag är trygg i mig själv och möter sällan glåpord för min hudfärg."

FOTO: PRIVAT

Inför en marsch i Alabama 1965 som bidrog till ett förbud för de lokala sydstatslagar som länge försvårat för svarta amerikaner att rösta. Vid mikrofonen Harry Belafonte, Erics pappa Leon Bibb och Joan Baez. Vid sidan om dem, utanför bild, står Martin Luther King.

Bilden till vänster, tillsammans med Nelson Mandela.

ERIC BIBB

Född: 1951

Gör: Americana-artist, världsnamn inom akustisk blues.

Bor: Utanför Nyköping i Sörmland.

Gift med: Ulrika, sedan ett par år tillbaka.

Aktuell: Åker på Sverigeturné med föreställningen "Tales from a Blues Brother" med start i Västerås 21 oktober.

Eric Bibb med Ulrika som han gifte sig med för två år sedan.

LÄS MER OCH STÖTTA VÅRT ARBETE:
WWW.LAKARMISSIONEN.SE

SMÅ STEG MOT EN TRYGGARE VARDAG

När vi beskriver Läkarmissionens arbete delar vi upp det i social omsorg, utbildning och självförsörjning. Vi kopplar ihop våra insatser i en utvecklingskedja där människor ska kunna få en förändrad framtid. Det finns saker som följer med detta och som inte ryms i beskrivningen av vad Läkarmissionen gör. En av de sakerna är att tryggheten ökar, och det visar sig på olika sätt.

TEXT: EVA NORDENSTAM VON DELWIG

**BILDREPORTAGE:
TRYGGHET**

Inget liv utan vatten. Det finns få saker som förändrar vardagen så mycket som att få närmare till rent vatten. Det vet vattenbärande kvinnor överallt i världen.

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Stark som en ox. Flera arbeten som Läkarmissionen stödjer har djur med som en komponent. Att få ett djur ger möjlighet till försörjning och många uttrycker att djuren känns som en bankbok.

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

I trygga händer. Hallå där inne! Tillgång till mödravård är avgörande för att mammor och barn ska få goda chanser att överleva förlossningen.

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Egen verksamhet. Självförsörjning är viktigt på många sätt, inte bara för den person som är med i programmet. När mamma tjänar pengar får till exempel barnen gå i skola.

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

”HOPPAS VI KAN ÅLDRA IHOP”

Perla Bjurenstedt har 15 lektioner i veckan om allas lika värde.

Med sina sånger möter musikern Perla Bjurenstedt varje vecka hundratals barn med budskapet om att alla är lika mycket värda.

Han brinner också för att den som växer upp med sämre villkor ska få det bättre, i Sverige men också i världen.

Du har spelat i svenska skolor i över 40 år, vad driver dig?

– Jag vill ställa upp för den kille eller tjej som varje morgon vaknar med ont i magen för att gå till skolan. Att lyfta den som känner sig utanför eller annorlunda genom mina låtar och samtal på lektioner och konserter är jätteviktigt för mig. Samtidigt vill jag få de som mobbar att förstå hur mycket det kan förstöra en människas liv.

Att få ett knäckt självförtroende när du är tio år sätter spår för resten av livet. Enligt organisationen Friends är runt 60 000 barn och ungdomar regelbundet utsatta för mobbing. Vi kan inte ta in en så stor siffra, men det är viktigt att försöka ta ner det där berget för barnen.

Hur gör du det?

– Jag brukar säga: ”Det är inte er uppgift att göra något åt mobbing som finns på andra skolor. Ni måste börja där ni finns, i er skola, i er klass”, och att man fattar

att det alltid börjar med mig själv.

Varför tror du att barn lockas av din musik?

– Jag tror att låtarna är skrivna på ett sådant sätt så

PERLA BJURENSTEDT

Ålder: 62 år.

Bor: Stockholm.

Familj: Hustrun Anette, barnen Lotta och Isabell, barnbarnen Kevin och Khanya.

Gör: Musiker och låtskrivare med över 13 släppta skivor.

Aktuell: Med Världens Barnkonserter under hösten och nya albumet ”Tillsammans för världens barn”.

att alla kan ta dem till sig. Sedan märker jag att barn ofta har många tankar om dessa värdegrundsfrågor, om hur man behandlar varandra. Det föds ett samtal som jag tror har saknats.

– Under många år hade jag och bandet skolkonserter runt om i landet. Det var inte ovanligt med tre konserter om dagen med fullsatta hus. Och så har det fortsatt. I dag har jag drygt femton lektioner i veckan.

Du är också en viktig del av Världens Barnkonserterna, berätta

– Jag har genom åren alltid velat lyfta blicken ut över världen. Den allra första Världens Barn-konserter jag var med på var år 2000. Då skrev jag låten ”Ge världens barn världens chans”, vilken har varit med på varje Världens Barn-konsert sedan dess. Nu i höst gör vi flera Världens Barn-konserter för att samla in pengar, vilket känns jätteroligt.

Så att samarbeta med Läkarmissionen känns självklart?

– Ja, fantastiskt. Jag har

arbetat med dem i drygt fem år och det har betytt mycket för mig. Jag hoppas vi kan åldras ihop!

Vad har resorna till Läkarmissionens biståndsprjekt medfört?

– De har varit oerhört givande, inte minst i mitt arbete att prata med barn om Världens Barn. Jag har gjort flera filmer för Läkarmissionen, två i Uganda, en i Moldavien och nu senast i Indien. Dessa filmer har barnen här i Sverige oftast sett innan jag besöker dem, vilket

”Jag mötte barn i femårsåldern som hade sniffat lim och var höga som hus.”

öppnar upp för samtal.

Hur var det att möta barnen i dessa länder?

– 2012 var vi i Uganda, i slummen. Det kändes som en förgård till helvetet. Jag mötte barn i femårsåldern

som hade sniffat lim och var höga som hus. Det var otroligt starkt. Att få se alla dessa människor som är fullständigt utlämnade till sitt eget öde berör en på ett sätt som är svårt att beskriva.

Hur är det att komma hem ifrån en sådan resa?

– Du är alldeles uppfylld och tänker att du ska ändra ditt liv, men så kommer du in i vardagen igen och inser att det inte går att ändra så drastiskt. Det jag har tagit med mig är att vara tacksam. Varenda dag. Vi tar så mycket för givet. Många barn i Sverige har det så fruktansvärt bra. Och det pratar jag mycket om med alla de barn jag möter här hemma.

Till sist, vilken skillnad gör Läkarmissionen?

– I Uganda kände jag mig så otroligt liten. Men så såg jag gatubarnsarbete som Läkarmissionen stöttar. Med draghjälpp av sin fotbollsklubb, Tigers Club, hjälper de hundratals barn att komma bort från gatan. Vi från Sverige kan inte hjälpa alla, men vi kan hjälpa någon, ibland flera stycken, ibland jättemånga. Och när vi gör det blir världen lite, lite bättre.

TEXT: ELIN LILJERO ERIKSSON

FOTO: JÖRGEN BODESAND

Slutsålt när barnmorskor ställde ut

Systrar, barnmorskor och konstnärer på fritiden. Tvillingarna Lena Gyllroth och Linda Söderqvist har mycket gemensamt. Nu låter de en del av konstförsäljningen gå till Panzsjukhuset i DR Kongo.

I 20 ÅR HAR de målat tillsammans under namnet Lena&Linda Art. Systrarna brinner också för att kvinnor ska få känna trygghet när de föder barn och 10 procent av deras konstförsäljning går nu direkt till Läkarmissionens arbete vid Panzsjukhuset.

– Vi har alltid gillat att skapa på ett eller annat sätt och eftersom både vår mamma och mormor har målat så har det alltid funnits en närhet till färg och penslar. Men det var först för några år sedan som vi började måla mer på riktigt. Våra vänner och arbetskamrater uppmuntrade oss att göra en utställning och på den vägen blev det, säger Lena.

UTSTÄLLNINGEN BLEV otroligt lyckad, systrarna sålde varenda tavla och fick beställningar på 70 till. Men hur gör man egentligen när man är två som målar tillsammans?

– Vi målar inte samtidigt utan vi lämnar över tavlan när man kör fast och då blir

det en utmaning för den andre att färdigställa tavlan. Och kör fast det gör vi, säger Linda.

Tvillingarna inspireras när de överraskas av färg och form.

– Sen ligger kvinnokroppar med runda former oss nära, det är ju också något vi

möter i arbetet.

Och det syns tydligt i konsten, färgglada gravidmagar och nakna kvinnokroppar.

– Vi vill måla alla sorters kroppar. När man har tonåringar känns det viktigt att visa att man kan se ut hur som helst.

Om tvillingarna fick välja

en känd person som skulle ha en av deras tavlor på väggen skulle det bli Gunhild Stordalen.

– Hon är en fantastisk kvinna som brinner för miljö- och hälsofrågor samtidigt som hon kämpar med sin sjukdom.

TEXT: HANNA ROSELL

Vill du se fler av Linda och Lenas tavlor kan du gå in på facebook.com/lenalindaart/

"Det var jätteroligt och lärorikt", säger Julia Karlström om resan till Georgien där hon var med och delade ut julklappar till barn.

Julia, 12, delade ut julklappar i Georgien

Aktion Julklappen är en omtyckt tradition, där svenska barn får chansen att prata om livsfrågor, barns rättigheter i världen och själva få visa solidaritet genom att skicka en julklapp till barn i östra Europa.

FÖR JULIA KARLSTRÖM, 12 år, är det här sjätte året i rad som hon och hennes familj ska vara med i Aktion Julklappen. De brukar slå in sina paket tillsammans med några andra familjer som de lärde känna i föräldragruppen på BVC.

Förra året fick Julia följa med sin mamma, som jobbar på Läkarmissionen, och dela ut julklappar i Georgien.

Vad är ditt starkaste minne från resan?

– När vi besökte ett center som Läkarmissionen stöttar. Barnen får gå till centret direkt efter skolan och sen stannar de där ända till kvällen. Många av barnen har det väldigt fattigt. En

flicka berättade att hon och hennes familj bodde i ett slags garage, med två rum. Men det ena rummet hade hål i taket så det regnade in. På centret får barnen mat, hjälp med läxor och träffa vuxna som tar hand om dem. När jag var där julpysslade vi tillsammans.

Varför tycker du att man ska anmäla sig till Aktion Julklappen?

– För att det känns fint att ge något till barn som har det fattigare än vi. Men det är också en mysig tradition. När vi träffar de andra familjerna för att slå in paketen ställer vi fram vår lilla julgran och så dricker vi glögg fast det bara är november.

Men visst samlade ni in paket även i din klass?

– Ja, det var jättetkul. Vi slog in paketen tillsammans i klassrummet. I år har jag hört att hela skolan ska anmäla sig.

TEXT: HANNA ROSELL
FOTO: HÅKAN FLANK

Vill du vara med i Aktion Julklappen?

Gör som Julia och anmäl dig själv, din familj, för-

ening eller klass redan i dag. Gå in på

lakarmissionen.se/aktionjulklappen så får du all information du behöver. Paketinsamlingen är öppen 1-18 november.

TRYGGHET ÄR INTE SJÄLVKLART

Vad säger man till ett barn som utsätts för sexuella övergrepp? Hilda O'Callaghan delar med sig av den kunskapen till Läkarmissionens partner och andra socialarbetare i Sydafrika.

TEXT: HANNA ROSELL / FOTO: RICCARDO LENNART NIELS MAYER

"AKTA DIG FÖR FRÄMLINGAR, lås dörren, ring 112." Men när de råden inte funkar, när faran finns i barnets närhet måste råden bli andra. För nästan alltid när barn utsätts för övergrepp så är förövaren en person i barnets närhet.

– Vårt program handlar om att lära barn att själva känna efter om de känner sig trygga eller otrygga. Och att de ska våga tala om för en annan vuxen när något känns fel, säger Hilda O'Callaghan, en kvinna som brinner för

att alla barn ska få vara trygga.

Hilda O'Callaghan, 70, har de senaste 15 åren varit engagerad i projektet "Protective Behaviours" i Australien. Hon har en magisterexamen i utbildning och utveckling, men har också studerat psykologi och kriminologi. Och för fyra år sen tog hon arbetssättet till Sydafrika. Hittills har hon utbildat mer än 500 socialarbetare, psykologer och lärare. Hon har också certifierat personalen hos Läkarmissionens part-

ner Give a Child a Family så att de kan hålla utbildningar om alla barns rätt att få känna sig trygga.

Hur förklarar ni för barn vad trygghet är?

– Vi pratar om hur kroppen känns när man är otrygg. Till exempel att hjärtat slår snabbare, att man får ont i magen eller känner sig skakig i benen. När vi pratar med de yngsta barnen kan vi ge som exempel hur det känns när man står på soffkanten och vinglar, i

jämförelse med hur det känns när man sitter ned i soffan.

– Vi berättar också att trygghet är något som alla barn har rätt till. Precis som att få mat och tak över huvudet. Det är en grundläggande rättighet.

Vad ska barnen göra om de känner sig otrygga?

– De flesta föräldrar tror att deras barn skulle berätta för dem om någon behandlade dem illa. Men det kan vara

väldigt svårt att prata med sin mamma eller pappa, inte minst om förövaren finns i familjen. Därför är en del av programmet att vi lär barnen hur man använder telefonen och olika nummer

"Trygghet är något som alla barn har rätt till. Precis som att få mat och tak över huvudet. Det är en grundläggande rättighet."

till hjälplinjer. För vi märker att det ofta är lättare för barn att berätta in i en telefon, än öga mot öga med någon.

– Vi uppmanar också barnen att tänka ut vilka som finns i deras nätverk, så att de har bestämt sig för vem de skulle kunna prata med om de känner sig otrygga. Men vi kan inte berätta för barnen vilka de kan lita på, det måste de känna själva.

Men tänk om personen de berättar för inte slår larm?

– Det finns alltid en risk att personen som barnen öppnar sig för inte kan, orkar, eller vill ta emot informationen. Vi har anpassat programmet efter barnens olika åldrar, och vi använder ofta djur för att göra liknelser som de kan förstå.

– Vi kan till exempel ta fram en nallebjörn och säga "den här nallen är ledsen och frusen och har inget hem. Vad tycker ni att nallen ska göra?" Vi låter alltid barnen själva komma med förslag till lösningar, det är det bästa sättet att få dem delaktiga.

– Ofta säger någon "han kan be sin kompis om hjälp!" Om vi då säger "kompisen var så upptagen, han kunde inte hjälpa till. Vad ska nallen göra nu?" så brukar barnen, efter en stund, komma fram till att nallen behöver be en annan kompis om hjälp. På så vis försöker vi lära dem att om den första personen de berättar för inte klarar av att hjälpa dem så måste de gå vidare till en annan.

Varför känner du så starkt för ämnet?

– Förr fanns en kultur där man tyckte att varje familj skulle sköta sitt, vilket innebar att många barn offrades, eftersom andra inte vågade lägga sig i. Men vi har alla ett ansvar att göra våra röster hörda när barn far illa.

– Jag växte själv upp med en våldsam pappa och det har förstärkt mig. Men det är inte därför jag gör det här. Min drivkraft kommer sig ur en väldigt stark känsla för rättvisa. Att alla barn har rätt att vara trygga och att det är alla människors ansvar.

Hilda O'Callaghan utbildar bland annat Läkarmissionens partner i Sydafrika om barn och sexuella övergrepp.

Efter sin karriär som svensk höjdhoppare har Patrik Sjöberg ägnat sig åt att föreläsa och sprida kunskap om sexuella övergrepp inom idrotten.

”Vi var många pojkar som blev lurade”

70 procent har försökt begå det och hur många som har begått det vet vi inte. Men jag tvivlar inte på att siffran är hög, det är därför man kallar oss som fortfarande står upp för överlevare.

DET ÄR SÅ MÅNGA vuxna idag som bär på trauman som jag. Skammen över att de aldrig sa ”Stopp! Min kropp!” eller visste att det som pågick var fel. Med Förskolebrevet så får alla Sveriges förskolor prata med barnen om kroppslig integritet. För i varje klass finns framtidens offer, men också framtidens förövare. Det vill vi få stopp på. Ett barn som lärt sig respektera andras integritet växer sannolikt inte upp till att bli en förövare. Men även vuxna behöver lära sig respektera barn. Sluta tvångskrama dem och prata om kroppens gränser. Många föräldrar tycker att deras barn är för små för att höra om kroppsgränser. Det som de glömmar är att pedofiler aldrig tycker barnen är för små.

TRE I VARJE klass innebär lågt räknat 10 procent av befolkningen. Ni är en skara som vet vad jag pratar om. Jag jobbar för organisationen Treskablinoll och just nu behöver vi er hjälp, alla ni som tar del av texten här, för att få ett slut på sexuella övergrepp mot barn. Vi jobbar ideellt och är helt beroende av omgivningens bidrag. Vi har börjat med förskolor och idrottsföreningar, men vi kommer inte sluta där. Hjälp oss att fortsätta med grundskolor och fritids för överallt där barn är, där är pedofiler. Där ska vi vara muren för att skydda barnen. Hjälp oss att bygga den muren. Tack för ordet.

Jag har fått tre minuter. Och just tre är en siffra jag vill att ni lägger på minnet. Det är nämligen den siffran, lågt räknat, som berättar om de antal barn som blir sexuellt utnyttjade i varje klass. Förövaren är oftast en nära anhörig, till 90 procent en man. Men det är inte bara männen som är skurkarna utan även de som blundar när barn utsätts. Jag står här som en av tre i varje klass. Min tränare Viljo utnyttjade mig och min mamma och många andra vuxna blundade. Jag står här för att jag vill att tre ska bli noll, med er hjälp.

Jag hade en dröm. På vägen dit lurades jag att acceptera sexuella övergrepp från min tränare Viljo. Vi var många pojkar som blev lurade. En tränare ska inte resa själv med barn. Han ska inte ta hem barn. En tränares plats är på idrottsplatsen och det finns inget som motiverar att han ska kränka din kropp. Men det vet barn idag inte om. Med hjälp av idrottsbrevet sprider jag denna information till Sveriges alla idrottsföreningar eftersom tre där ska bli noll.

MER REELLA SIFFROR visar att det är en av fem som blir sexuellt utnyttjade som barn. Och barn är man fram tills man fyllt 18 år. Du kanske tittar på dessa stora tonåringar och tänker att

FOTO: PRESSBILD

”Det är så många vuxna idag som bär på trauman som jag.”

det är väl inte så farligt, de har kommit i puberteten och tål ”sånt där”. Men att de ser vuxna ut betyder inte att de är vuxna bakom pannbenet, långt ifrån. De är barn i lite större kroppar. Och att dessa kroppar inte respekteras och antastas sexuellt har stora konsekvenser. 100 procent av alla sexuellt utnyttjade har övervägt eller tänkt på självmord,

I Läkarmissionens gåvoshop på nätet går det att köpa produkter som räddar liv.

Gå in på lakarmissionen.se/gavoshop

FOTO: ALBERT GONZALEZ FARRAN

”Att rädda barnen från svält är det mest akuta”

Läkarmissionen har mött svälten i Sydsudan.

Journalisten och författaren Berthil Åkerlund är just hemkommen från det svältdrabbade Sydsudan. Han har besökt ett arbete mot svälten som Läkarmissionen stödjer.

Vad är dina intryck från resan?

– Det är ett land i djupaste

kris, orsakad av en väpnad konflikt mellan grupper inom landet. 1,7 miljoner människor står på randen till svält. Vi har besökt flyktingläger där Läkarmissionen är delaktig i bekämpningen av kolera, som sprider sig som en löpeld på grund av den humanitära krisen.

– Vi har också besökt områden där Läkarmissionen – tillsammans med organisationen Medair – gör en stor insats för att rädda livet på tusentals undernärda barn och utmärtrade mödrar. Det är skakande och hjärtskärande scener som har mött oss – men också scener av hopp. Trots de enorma utmaningarna har vi följt hur barn som nästan varit bortom räddning är på väg att återhämta sig.

Varför ska man stödja detta?

– Att stödja nutritionsarbetet är en djupt mänsklig handling gentemot

FOTO: LARS KLINGSBO

Berthil Åkerlund.

människor som befinner sig i en katastrof som nästan kommit bort i nyhetsflödet. Genom närvaron i dessa områden får människor inte bara akut hjälp – de ser också att de inte är ensamma i en tillvaro där de styrande i landet lämnat dem i sticket.

TEXT: EVA NORDENSTAM

I nästa nummer av SVJ kommer en längre rapport från läget inne i Sydsudan.

Så handlar du i vår gåvoshop

Det är inte lätt att köpa presenter till den som redan har "allt", eller som inte gillar prylar. Då är det perfekt att använda Läkarmissionens fina presentbutik. Där hittar du konkreta hjälpinsatser att ge bort – eller välja när du själv vill ge en gåva till

ett biståndsprojekt.

Där finns något för varje plånbok, från 25 kronor och upp. Gåvan gör gott för den som ger, och den som får, samtidigt som den gör stor nytta. Enklast är att beställa via vår hemsida, lakarmissionen.se/gavoshop. Välj vilket projekt du vill stödja, och belopp. Följ sedan instruktionerna för betalning.

Du kan betala via din internetbank, med bankkort eller med inbetalningskort. Ange om du vill ha ett gåvobevis och lägg då in din personliga hälsning. Gåvobeviset kan du få som en pdf att mejla vidare eller att skriva ut. Du kan även välja att beställa ett gåvobevis som trycks och skickas till den adress du anger.

Lätt

6			2				4	
		2				8	6	5
4		3	5	6	8	2		9
	9	1	4	2		6		7
	8			1	6			
		6						1
	2			7			5	8
5						7		
		7	5	4			9	

Medelsvår

	4	2	8		6		3	9
				3		2		8
	9			1			6	
						3		
		7			3			
3	6		9		2		4	
6	1						8	
9		4	1					3
	3		7					9

Fyll i de tomma rutorna så att alla siffror från 1-9 finns med i varje lodrät och vågrät rad, samt i varje fält med 9 rutor.

Krysslösning augusti
 Här är det rätta svaret på korsordet i augustinumret 2017. Ett stort grattis till Mariette Blomgren i Skövde, Gunnel Robertsson i Helsingborg och Linnéa Nilsson i Östersund, som får varsin bok.

Krysslösning augusti

Här är det rätta svaret på korsordet i augustinumret 2017. Ett stort grattis till Mariette Blomgren i Skövde, Gunnel Robertsson i Helsingborg och Linnéa Nilsson i Östersund, som får varsin bok.

GE EN JULKLAPP TILL ETT BARN

Aktion Julklappen är en älskad tradition, där svenska barn skickar julklappar med personliga hälsningar till barn i östra Europa. I fjol fick 24 030 barn ta emot varsin julklapp.

Vill du vara med? Anmäl dig på lakarmissionen.se/aktionjulklappen.

Oktoberkrysset
 Du behöver inte skicka in hela krysset. Fyll bara i tävlingskupongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort. Skicka till: Swedmedia, 105 36 Stockholm. Märk kuvertet "Journalenkrysset nummer 5, 2017". Senast den 9 november vill vi ha ditt svar. De tre först öppnade rätta lösningarna vinner 10 år i frihet av Natascha Kampusch.

Klipp ut och skicka!

Ges ut av Läkarmissionen och är en organisations- och medlemstidning

Direktor: Johan Lilja

Ansvarig utgivare: Conny Sjöberg

Information: Eva Nordenstam von Delwig

Bistandsprojekt: Helena Höij
Medlems- och givarservice: info@lakarmissionen.se
Postadress: Läkarmissionen, 162 88 Vällingby
Telefon: 08-620 02 00 växel
Hemsida: www.lakarmissionen.se
Produktion: Swedmedia

Redaktör: Ann Jonsson
Redigering: Peter Wickberg
Omslagsfoto: Torleif Svensson
Postadress: Swedmedia/ Svenska Journalen, 105 36 Stockholm
e-postadress: svenskajournalen@swedmedia.se

Annonsbokning: Dicran Sarafian dicran.sarafian@lakarmissionen.se
Tryckeri: V-TAB, Vimmerby

Gåvor till Läkarmissionen på plusgiro 90 00 21 -7
Swish: 90 00 217
SMS: Skicka LM100 till 729 72 så bidrar du med 100 kronor.

AKTION JULKLAPPEN
20
LÄKARMISSIONEN 17

Barn i Sverige slår in julklappar...

...och sprider glädje hos barn som inte har så mycket.

LADDA FÖR EN JUL

MED MENING!

Aktion Julklappen är en älskad tradition, där svenska barn får chans att prata om livsfrågor, barns rättigheter i världen och själva visa solidaritet genom att skicka en julklapp med en personlig hälsning till barn i östra Europa. Lärorikt, roligt och konkret – häng med du också!

Så här går det till: er familj slår in en eller flera julklappar med ett förutbestämt innehåll och en personlig hälsning, som vi sedan delar ut på barnhem, sjukhus, skolor och till familjer i östra Europa. Paketen lämnas till något av våra uppsamlingsställen före den 18 november.

Läs mer och anmäl dig idag på

www.lakarmissionen.se/aktionjulklappen

